

PRESEK

List za mlade matematike, fizike, astronome in računalnikarje

ISSN 0351-6652

Letnik 12 (1984/1985)

Številka 4

Strani 184, 191, 194

Izidor Hafner:

OBSTAJATA VSAJ DVE REČI. MISLIM, TOREJ SEM. KJE JE NAPAKA?

Ključne besede: razvedrilo, naloge, bolj za šalo kot zares.

Elektronska verzija: <http://www.presek.si/12/731-Hafner-napake.pdf>

© 1985 Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije

© 2010 DMFA - založništvo

Vse pravice pridržane. Razmnoževanje ali reproduciranje celote ali posameznih delov brez poprejšnjega dovoljenja založnika ni dovoljeno.

KJE JE NAPAKA?

- Peter:** Lahko ti dokažem, da je vsako število a enako manjšemu številu b .
Janez: Neumnost, takoj bom našel napako v tvojem "dokazu"
Peter: Naj bo $a = b + c$, kjer je $c > 0$. Pomnožimo levo in desno stran z $a - b$:

$$a^2 - ab = ab + ac - b^2 - bc$$

Vržem ac na levo, na levi izpostavim a , na desni b in dobim:

$$a(a - b - c) = b(a - b - c)$$

Delim z $a - b - c$ in dobim $a = b$.

Torej: $a = b + c \Rightarrow a = b$.

- Janez:** Ker je $a = b + c$, je $a - b - c = 0$. Iz $a \cdot 0 = b \cdot 0$ pa ne sledi $a = b$; npr. $10 \cdot 0 = 11 \cdot 0$, toda $10 \neq 11$.
Peter: Tole si kar hitro rešil. Kako pa se kaj razumeš na kompleksna števila?
Janez: Obseg kompleksnih števil je vendar moj konjiček. Kar na dan s problemom.
Peter: Kaj že pomeni to, da je množica "obseg"?
Janez: Da za računske operacije veljajo takšni zakoni kot pri realnih številih.
Peter: No, potem pa kar na izpeljavo, da je $1 = -1$:

$$\sqrt{-1} = \sqrt{-1} \quad (\sqrt{-1} = i, i^2 = -1, i = i)$$

$$\sqrt{\frac{1}{-1}} = \sqrt{\frac{-1}{1}}$$

$$\frac{\sqrt{1}}{\sqrt{-1}} = \frac{\sqrt{-1}}{\sqrt{1}}$$

$$\sqrt{1}\sqrt{1} = \sqrt{-1}\sqrt{-1}$$

$$1 = -1$$

Peter (po nekaj minutah): Boš končno že kaj rekel?